

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U101168

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Володимир Миколайович

2. Shevchenko Volodymyr M

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.03

Назва наукової спеціальності: Корекційна педагогіка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-04-2021

Спеціальність за освітою: Дефектологія

Місце роботи здобувача: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка
Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21560841

Місцезнаходження: вул. М.Берлинського, 9, м. Київ, 04060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.450.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21560841

Місцезнаходження: вул. М.Берлінського, 9, м. Київ, 04060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21560841

Місцезнаходження: вул. М.Берлінського, 9, м. Київ, 04060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.25.05.07

Тема дисертації:

1. Розвиток системи спеціальної освіти в Україні та Польщі (XIX – початок XXI століття)
2. Development of special education system in Ukraine and Poland (19th - beginning of 21st century)

Реферат:

1. Дисертація висвітлює процес становлення і розвитку педагогічної науки і, зокрема, однієї з її галузей – спеціальної освіти. Здійснено системний теоретико-методологічний та історико-педагогічний аналіз концептуальних підходів дослідження проблеми освітнього феномену «система спеціальної освіти» в Україні та Польщі (XIX – початку XXI століття). Провідними для організації дослідження обрано історико-генетичний, динамічний, проблемно-хронологічний, компаративістський, системно-синергетичний, міждисциплінарний, прогностичний підходи. Виокремлено, науково обґрунтовано хронологічні етапи розвитку системи спеціальної освіти в Україні та Польщі (XIX – початок XXI століття): перший – 1805/17 – 1917/18; другий – 1917/18 – 1941/39 роки; третій – 1943/44 – 1991/89 роки; четвертий – 1991/89 – 2020 роки. Встановлено основні соціально-політичні, економічні, духовно-ціннісні детермінанти розвитку суспільства, що визначали вектори становлення теорії і практики спеціальної освіти в Україні та Польщі на кожному з

означених етапів. Розроблено алгоритм історіографічного порівняльного аналізу («концептуальне ядро» дослідження). Створено логіко-структурну модель організації історико-педагогічного дослідження на кожному з виокремлених етапів (центральною складовою якої склав алгоритм історіографічного порівняльного аналізу), що дало змогу підпорядкувати процес наукового пошуку єдиній стратегії і отримати одноманітні одиниці аналізу в контексті різних історичних проміжків часу. Встановлено ступінь репрезентації зовнішніх і внутрішніх чинників якості спеціальної освіти у процесі історіографічного порівняльного аналізу кожного з етапів становлення її системи в Україні та Польщі (XIX – початок XXI століття). Визначено ключові історичні ознаки, схожі та відмінні тенденції, індикатори розвитку якості спеціальної освіти на кожному з етапів становлення системи спеціальної освіти в Україні та Польщі (XIX – початок XXI століття). Здійснено аналіз структури та результатів сучасної модернізації системи спеціальної освіти Польщі. Розроблено концептуальні засади реформування системи спеціальної освіти України з урахуванням прогресивного досвіду Польщі.

2. The chronological stages of development of the system of special education in Ukraine and Poland (XIX - beginning of XXI century) are distinguished, scientifically substantiated: the first - 1805/17 - 1917/18; the second - 1917/18 - 1941/39; the third - 1943/44 - 1991/89; the fourth - 1991/89 - 2020. The basic social-political, economic, spiritual, and value determinants of social development were established, the vectors of formation of the theory and practice of special education in Ukraine and Poland at each of these stages were determined. Developed an algorithm of historiographic comparative analysis ("conceptual core" of the study). The logical-structural model of historical and pedagogical research organization on each of the mentioned stages (which central component is the algorithm of historiographical comparative analysis) was created, which allowed to subordinate the process of scientific search to a single strategy and to obtain the same units of analysis in the context of different historical time intervals. The degree of representation of external and internal factors of special education quality in the process of historiographical comparative analysis of each of the stages of its system formation in Ukraine and Poland (XIX - beginning of XXI century) is established. Analysis of quantitative and qualitative changes at each of these stages allowed to bring the constant of gradual accumulation of quality factors in both countries, to determine their sequence, as well as to identify specific, inherent only to the system of special education factors of its quality (external: quality of compliance of the chosen educational route with the child's needs; internal: quality of resource provision to determine the child's needs and quality of acceptance of differences) that contribute to a deeper understanding of the quality of special education. Identified key historical signs, similar and distinctive trends, indicators of quality development of special education at each stage of the formation of the system of special education in Ukraine and Poland (XIX - early XXI century). The retrospective analysis of the dominant worldview beliefs that were influenced by social-political, economic, spiritual, and value determinants of social development at each stage and determined the main vectors of the formation of special education, which allowed to establish the causes of such trends, direct further research to study the mechanism of differences in order to design further progress of special education. The analysis of the structure and results of modernization of the system of special education in Poland was carried out. Theoretical foundations and features of the implementation of special education reforms for children with special educational needs have been disclosed. Determined that a characteristic feature of the modern Polish system of education is the evolution of relationship form between a person and a person with disabilities. Also developed the conceptual framework of reforming the special education system of Ukraine, taking into account the progressive experience of Poland. On the basis of the above conceptual framework defined organizational conditions, which consist decentralization of the education system, the development of new teaching systems and technologies, new types of educational institutions, the rejection of centralized educational standards, psychological and educational support for children and parents, the involvement of local communities to develop the education system, the introduction of new approaches to funding at the state and local levels, a clear delineation of authority and responsibility of various agencies and institutions, and the development of a system of special education. The prospects for the implementation of historical and pedagogical experience in the development of special education in the modernization of education in Ukraine were determined. According to the new principles and challenges, modern special institutions need a certain

modernization and improvement with the prospect of providing them with new functions under the condition of the development of qualitatively new interaction between special and general educational institutions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Супрун Микола Олексійович
2. Suprun Mykola O

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобильченко Вадим Володимирович
2. Kobylchenko Vadym V

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Супрун Микола Олексійович

2. Suprun Mykola O

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобильченко Вадим Володимирович

2. Kobylchenko Vadym V

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Локшина Олена Ігорівна

2. Lokshyna Olena I\

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мартинчук Олена Валеріївна

2. Martynchuk Olena V

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Форостян Ольга Іванівна

2. Forostian Olha I

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Засенко Вячеслав Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Засенко Вячеслав Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.